

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«گفتاڻ ۲»
معاصر

چيستي
وچرايي
اقتصاد
مقاومتي

نهضت تروفزاري

دائره انتشارات انقلاب اسلامي

پیشگفتار

گفتمان معاصر، عنوان سلسله‌نوشتارهایی است در تبیین کلیدی‌ترین مفاهیمی که مورد نیاز جامعه‌ی امروز ما است و در بیانات رهبر حکیم انقلاب اسلامی مورد توجه یا اشاره قرار گرفته است. این نوشتارها برآن است که ترسیمی جامع، مستند، کوتاه و ساختارمند در باب این مفاهیم ارائه دهد تا تفسیری متقن و معتبر از این مفاهیم، پیش روی اندیشه‌ورزان و فعالان جبهه‌ی فکری انقلاب اسلامی قرار داشته باشد.

این نوشتارها با مراجعه به بیانات معظّم له با هدف اصطیاد و استنباط محورهای برجسته‌ای که در درک عمیق منطق و روند انقلاب اسلامی مؤثر است؛ توسط کارگروهی در مدیریت طرح‌های پژوهشی معاونت پژوهش و آموزش مؤسسه‌ی پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی (دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای مدظله‌العالی)

۶ | نگاهی اجمالی به: چستی و چرایی اقتصاد مقاومتی

تدوین شده است.

از پیشنهادات و نظرات خوانندگان ارجمند برای
تکمیل این نوشتارها استقبال میکنیم.

و من الله التوفیق

فهرست مطالب

- ۱- مقدمه..... ۹
- ۲- چرایی اقتصاد مقاومتی..... ۱۲
  - ۱-۲. ضرورت ۱۲
  - ۲-۲. اهداف اقتصاد مقاومتی..... ۱۴
- ۳- چیستی اقتصاد مقاومتی..... ۱۶
  - ۱-۳. بسط مفهومی اقتصاد مقاومتی..... ۱۶
  - ۲-۳. جایگاه نظری اقتصاد مقاومتی ۱۸
  - ۳-۳. اقتصاد مقاومتی چیست؟..... ۲۳
- ۴- اقتصاد مقاومتی نقطه‌ی مقابل اقتصادهای استثماری..... ۳۰
  - ۱- در نظامهای سرمایه‌داری:..... ۳۰
  - ۲- در نظام سوسیالیستی:..... ۳۱
- ۵- بحث و نتیجه‌گیری..... ۳۶
- منابع..... ۴۳

۱- مقدمه

پس از انقلاب اسلامی، جمهوری اسلامی ایران همواره با تحریمهای اقتصادی مواجه بوده اما این تحریمها از حدود زمستان سال ۱۳۹۰ تا امروز، به جنگ اقتصادی تبدیل شده است که دیگر نام آن تحریم هدفمند نیست، بلکه یک جنگ تمام عیار اقتصادی علیه ملت ایران است. اگرچه در بیان علت این خصومت و رزی موضوعاتی نظیر مسائل هسته‌ای، حقوق بشر و تروریسم ذکر میشود، اما دلیل واقعی آن استقلال‌خواهی ملت ایران به واسطه‌ی داشتن یک «حرف نو» برپایه‌ی مبانی اسلام است که برای کشورهای دیگر و ملتهای مسلمان الگو شده است و نظام سلطه میدانند اگر جمهوری اسلامی موفق باشد، نمیتوان جلوی رشد گفتمان انقلاب اسلامی را در دنیا گرفت.^۱

---

۱. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، بیانات در جلسه‌ی تبیین سیاستهای

از این رو با توجه به کارشکنی‌های نظام سلطه‌ی جهانی علیه ایران و در راستای گذر از شرایط کنونی و عبور از پیچ تاریخی ایجاد تمدن نوین اسلامی در شرایط امروز از نظر رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) مسئله‌ی اقتصاد در اولویت اول انقلاب اسلامی ایران قرار دارد^۱ و اقتصاد قوی و مقاوم عاملی مهم در دستیابی به اقتدار ملی است.^۲ از همین منظر کلید واژه‌ی «اقتصاد مقاومتی» از جمله مفاهیم منحصر به فردی است که در تاریخ ۱۳۸۹/۶/۱۶ توسط رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) برای اولین بار در اقتصاد ایران مطرح گردید.

نقطه‌ی آغاز پیرامون اقتصاد مقاومتی و پیاده‌سازی سیاستهای اقتصاد مقاومتی و در نهایت دستیابی به اقدام و عمل متناسب با این سیاستها،^۳ دستیابی به فهمی مشترک از این مفهوم است. بنابراین هدف از نوشتار حاضر، دستیابی به فهمی مشترک از اقتصاد مقاومتی در جامعه‌ی نخبگانی کشور است.

درنگ و بررسی در مفهوم اقتصاد مقاومتی به

---

۱. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، پیام به مناسبت آغاز سال نو

۱۳۹۵/۱/۱

۲. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم

۱۳۹۴/۶/۱۸

۳. نام‌گذاری سال ۱۳۹۵ از سوی مقام معظم رهبری با عنوان «اقتصاد

مقاومتی؛ اقدام و عمل»

دلایل زیر ضروری مینماید:^۱

۱- برخی برداشت‌های نادرست میان نخبگان از «اقتصاد مقاومتی» و بروز خلط‌ها، مغالطه‌ها و تحریف‌ها.

۲- برخی تلاش‌ها برای ارائه‌ی تصویری نادرست از اقتصاد مقاومتی به منظور بدبین نمودن افکار عمومی نسبت به انقلاب اسلامی.

۳- امکان سوگیری نخبگان به سمت خروجی‌ها و نتایج اقتصاد مقاومتی و مغفول ماندن ابعاد نظری موضوع.

---

۱. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، بیانات در جلسه‌ی تبیین سیاست‌های

اقتصاد مقاومتی ۱۳۹۲/۱۲/۲۰